

Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240	
Školní program prevence sociálně patologických jevů	
Č. j.: ZSSNB/	Platnost: 26. 08. 2024, účinnost 1. 9. 2025
Spisový znak: 1.6	Skartační znak: A 10

Školní program prevence sociálně patologických jevů 2025/2026

**Základní škola, Nový Bydžov,
F. Palackého 1240**

**Zpracovala: Mgr. Petra Šípová
Ředitelka školy: Mgr. Lenka Lusková, DiS.**

Obsah

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	4
2. STRUČNÁ ANALÝZA (charakteristika školy).....	5
3. CÍLE.....	6
3.1 Krátkodobé cíle	9
4. Realizace ŠPP	11
4.1 Školní metodik prevence jako součást týmu	11
4.2 Aktivita pro žáky	11
4.2.1 Mimoškolní aktivity školní rok 2025/ 2026.....	11
4.2.2 Nespecifická prevence	12
4.2.3 Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování	14
4.2.4 Specifická prevence	16
4.2.5 Formy práce s žáky	21
4.3 Pedagogický sbor	21
4.4 Rodiče	22
4.5 Informační zdroje.....	22
5. Evaluace	22
6. Závěry ŠPP školního roku 2024/2025.....	22
6. 1 TABULKA PRO EVALUACI PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY	25
7. Přehled kontaktů na organizace zabývající se prevencí rizikového chování, síť služeb.....	26
7.1 Adresář příslušných úřadů v Královéhradeckém kraji.....	26
7.2 Spolupráce s ostatními odborníky	27
7.3 Adresář poradenských zařízení v resortu školství Královéhradeckého kraje	28
7.4 Elektronické informační zdroje.....	29
Přílohy ŠPP:.....	30
PŘÍLOHA A: Krizový plán školy	31
PŘÍLOHA B: ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ.....	45
PŘÍLOHA C: Strategie předcházení školní neúspěšnosti	51
PŘÍLOHA D: Předcházení vzniku problémového chování a krizových situací u žáků s PAS	56
PŘÍLOHA E: Školní plán „Zdravá škola“	63

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY**1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE**

Zřizovatel	Královéhradecký kraj Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
Název a adresa školy:	Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240, 504 01 Nový Bydžov
Jméno a příjmení ředitele:	Mgr. Lenka Lusková, DiS.
Telefon:	495 490 318
e-mail:	info@zspbydzov.cz
IČO	70837538

Jméno školního metodika prevence:	Mgr. Petra Šípová
Telefon:	495 490 318
e-mail:	info@zspbydzov.cz
Specializační studium:	ANO
Realizátor vzdělávání:	Královéhradecký krajský institut pro vzdělávání a inovace – školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace

Jméno výchovného poradce:	Mgr. Lenka Lusková, DiS.
Telefon:	495 490 318
e-mail:	info@zspbydzov.cz
Specializační studium:	ANO
Realizátor vzdělávání:	Centrum celoživotního vzdělávání PdF UHK

	Počet žáků
I. stupeň	33
II. stupeň	31
Celkem	64

Školní družina	12
Školní klub	14

Počet pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci	11
Asistenti pedagoga	7
Vychovatelky	2
Nepedagogičtí pracovníci	4

2. STRUČNÁ ANALÝZA (charakteristika školy)

Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240, příspěvková organizace, poskytuje základní vzdělání a výchovu žákům se sníženými rozumovými schopnostmi, souběžným postižením více vadami a s poruchami autistického spektra. Jedná se o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v paragrafu 16 odst. 9 školského zákona, kterým byla přiznána podpůrná opatření 3. až 5. stupně.

Žáci Základní školy jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu – „Škola otevřená společnosti“ – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je určený žákům 1. až 9. ročníku ZŠ.

Žáci Základní školy speciální jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu - „Každý máme šanci“ - školní vzdělávací program pro obor základní školy speciální žáci 1. až 10. ročníku ZŠ speciální.

Ve třídách jsou vyučovány dva a více ročníků současně. Na vyučování dojíždí do školy žáci z blízkého okolí, ostatní žáci mají bydliště v Novém Bydžově. Škola je snadno dostupná autobusovou i železniční dopravou.

Ředitelka školy zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán. Jejími členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci školy. Ředitel školy vydává po projednání s pracovníky školy a po konzultaci s pedagogickou radou vnitřní řád školy, schvaluje řád odborných pracoven, tělocvičen a hřišť. Součástí školy je školní družina, která pracuje podle školního vzdělávacího

programu ŠD. ŠD má jedno oddělení s kapacitou pro 12 žáků. Školní družina funguje od 11,30 do 15,30 hod.

Škola bezplatně zřizuje pro žáky školy zájmové útvary. Poskytuje své prostory a vybavení k účelnému využití pro činnosti zájmových kroužků žáků.

Součástí školy je také školní klub, který poskytuje zájmové vzdělávání žákům převážně z 2. stupně.

Školní poradenské pracoviště pracuje ve složení:

Výchovný poradce – Mgr. Lenka Lusková, DiS.

Školní metodik prevence – Mgr. Petra Šípová

Školní program je nedílnou součástí Programu poradenských služeb

3. CÍLE

Současným nejdůležitějším cílem je ve škole vytvořit co nejbezpečnější prostředí pro výuku všech žáků a pracovníků školy. Vytvořit pozitivní, respektující a tolerantní sociální klima, tj. prostředí vzájemné důvěry a komunikace mezi žáky, mezi žáky a učiteli, mezi školou a rodiči. Žákům vštěpovat dodržování základních hygienických pravidel, pravidel bezpečného chování a ochrany zdraví.

Cílem působení v oblasti prevence je vytváření bezpečného prostředí a dobrého sociálního klimatu školy. Pocit bezpečí každého jedince je naším nejdůležitějším cílem. Cílem je vychovat z dětí tolerantní a ohleduplné jedince, kteří se bezproblémově začlení do společnosti, kde je naprosto přirozené slušné chování s dobrými pracovními návyky.

Prevence sociálně patologických jevů je součástí celého výchovně vzdělávacího procesu na naší škole a je součástí vzdělávacích dokumentů, podle kterých je na škole vyučováno.

Cíl:	Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů a správné diagnostiky těchto jevů.
Ukazatele dosažení cíle:	1x ročně
Zdůvodnění cíle:	Jen správně informovaný pedagog může správně analyzovat a reagovat na možné rizikové chování žáků ve třídě, ve škole a volit správné postupy vedoucí ke zmírnění problému nebo dosažení neproblémového stavu.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním profesní připravenosti pedagogického sboru

Cíl:	Komplexní působení na osobnost dítěte a jeho informovanost
Ukazatele dosažení cíle:	Znalosti výše uvedených skupin o rizikovém chování
Zdůvodnění cíle:	Malá informovanost především rodičů a široké veřejnosti o problematice rizikového chování
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Poskytování informací všem zúčastněným skupinám vzdělávacího procesu

Cíl:	Zapojit do zájmových kroužků co nejvíce žáků – každý si vybere, co ho zajímá.
Ukazatele dosažení cíle:	Sportovní kroužek Řečnilek Výtvarný kroužek Bars
Zdůvodnění cíle:	Vhodné a účelné trávení volného času
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Snahou je vést mladého člověka k účelnému trávení svého volného času

Cíl:	Vytvářet přístupem školy důvěru rodičů k instituci a společně s nimi řešit vzniklé problémy.
Ukazatele dosažení cíle:	Počet rodičů účastnících se akcí školy – 19
Zdůvodnění cíle:	Společné působení školy a rodiny může všestranně rozvinout osobnost žáka
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Snahou je větší spolupráce s rodiči (jejich zapojení do aktivit pořádaných školou)

Cíl:	Seznámit děti s různými riziky spojenými se závislostmi, různými projevy rizikového chování a uvést na správnou míru jejich případné mylné informace či představy týkající se dané oblasti ▪ Záškoláctví ▪ Šikana, násilí ▪ Kyberšikana, sexting, gambling ▪ Vandalismus, kriminalita ▪ Kouření a užívání návykových látek, aj. ▪ Onemocnění HIV/AIDS, a dalším nemocem šířících se krevní cestou ▪ Poruchy příjmu potravy
Ukazatele dosažení cíle:	Počet vzdělávacích programů na dané téma - 11 Počet žáků účastnících se těchto programů – I. a II. stupeň
Zdůvodnění cíle:	Jen včas a správně informovaný žák umí adekvátně řešit náročné životní situace – umí si vytvořit zdravý životní styl
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cílem je posílit u žáků schopnost bránit se před projevy rizikového chování zdravým a sociálně akceptovatelným způsobem, vytvářet u nich protidrogové postoje

Cíl:	Budovat optimální sociální klima v jednotlivých třídách a tím i v celé škole. Posilovat komunikační dovednosti, schopnosti vytvářet přátelské vazby, asertivní dovednosti, zlepšit sebeovládání, učit se nenásilnému zvládání konfliktů, zvládat úzkost a stres
Ukazatele dosažení cíle:	Počet vzdělávacích programů na dané téma – 3 Počet žáků účastnících se těchto programů – I. a II. stupeň
Zdůvodnění cíle:	Žáci si osvojí pozitivní sociální chování
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cílem je vytvářet optimální sociální klima v celé škole, budování důvěry a pocitu bezpečí

3.1 Krátkodobé cíle

- Vytvoření pravidel ve všech třídách
- Dodržovat jednotná pravidla při dozorech o přestávkách
- Zapojení všech pedagogů do systému prevence a pravidelně je informovat o novinkách v této oblasti, umožnit další vzdělávání v této oblasti
- Pravidelně provádět a vyhodnocovat monitoring sociálního klimatu v jednotlivých třídách (minimálně 2 x ročně)
- Pravidelně provádět monitoring žáků ohrožených sociálně patologickými jevy (kouření, návykové látky, záškoláctví)
- Spolupracovat s osvědčenými organizacemi v oblasti prevence
- Nabídnout žákům smysluplné trávení volného času v rámci školních zájmových kroužků a nepovinných předmětů
- Zaměřit se především na tyto jevy: sociální klima v nově vzniklých třídách, záškoláctví, kouření, zdravý životní styl, drobné krádeže, trestní odpovědnost, dopravní výchova a kyberšikana
- Zařadit na II. stupni preventivní program „ZUŘIVEC“
- Spolupracovat s rodiči i širokou veřejností – letáky pro rodiče, besídky, projekty, konzultační hodiny
- V případě potřeby zařadit preventivní aktivity do distanční výuky a úzce spolupracovat s rodiči i žáky v náročném období s využitím technologií MS Teams

3.2 Cílové skupiny

a) žáci a žákyně

- **Mladší školní věk (6-12 let)**

Cílem primární prevence v tomto věku je prohlubovat dovednosti, jak chránit své zdraví a rozvíjet sociální dovednosti. Zároveň předat jednoznačné informace o nebezpečnosti rizikového chování (např. užívání alkoholu a tabáku včetně vymezení základních pravidel týkajících se užívání těchto látek.)

- **Starší školní věk (12-15 let)**

Cílem primární prevence ve starším školním věku je rozvoj sociálních dovedností především v navazování zdravých vztahů mimo rodinu, v schopnosti čelit sociálnímu tlaku, dovednosti rozhodovat se, efektivně řešit konflikty apod. Zásadní místo zde mají specifické programy primární prevence zaměřené na jednotlivé typy rizikového chování

b) pedagogický sbor – další vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů

c) zákonní zástupci – výukové a výchovné problémy nelze řešit bez spolupráce na obou stranách, cílem je vyvážit a nadále zlepšovat spolupráci s rodinou

4. Realizace ŠPP

Za realizaci ŠPP zodpovídá ředitelka školy Mgr. Lenka Lusková, DiS.

4.1 Školní metodik prevence jako součást týmu

Metodik prevence je na naší škole součástí poradenského týmu (školní metodik prevence, třídní učitel, výchovný poradce, ředitelka školy). Tento tým se podílí na plnění ŠPP.

Metodik prevence koordinuje aktivity při řešení problémů jemu příslušejících ve spolupráci s třídními učiteli, ostatními vyučujícími a širším vedením školy.

Se ŠPP seznámí metodik prevence všechny pedagogické pracovníky školy na pedagogické radě, rodiče budou se ŠPP seznámeni v rámci třídních schůzek prostřednictvím třídních učitelů. Metodik prevence zajišťuje plnění přihlášených projektů na daný školní rok.

4.2 Aktivity pro žáky

Žákům naší školy jsou nabízeny projekty a činnosti, které jsou součástí vyučování a je jim k dispozici i široká nabídka volnočasových aktivit podporujících primární prevenci.

Žáci mohou smysluplně a tvořivě trávit volný čas ve školní družině, školním klubu a v zájmových kroužcích, které organizují pedagogové naší školy s materiální podporou školy a grantů Královéhradeckého kraje.

4.2.1 Mimoškolní aktivity školní rok 2025/ 2026

Zájmové kroužky

Zájmové kroužky jsou realizovány od října a probíhají 1x za týden/14 dnů.

Logopedická prevence (Řečnílek)	Mgr. Zuzana Drábková Mgr. Olga Čiháková
Sportovní kroužek	Mgr. Petra Šípová

Výtvarný kroužek	Jaroslava Kofránková, Eva Hrejsová
Bars	Mgr. Jana Barešová, Mgr. Marie Čapková

4.2.2 Nespecifická prevence

Také projekty nespecifické prevence budou realizovány na základě aktuálních doporučení MŠMT, MZ a orgánů Královéhradeckého kraje.

Září	Adaptační výlety	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS (speciální)
Říjen	Den stromu Halloween Strašidelné sklepení Kopidlenské poupě Sběr podzimních plodů	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS (speciální)
Listopad	Turnaj ve stolním tenise Bubnovačka	ZŠ I. stupeň a II. stupeň
Prosinec	Městská knihovna v Novém Bydžově	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠ
	Vánoční dílna	ZŠ I. stupeň ZŠS
	Vánoční besídka	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
	Přednášky, besedy, výstavy Vánoční čas	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
	Vystoupení žáků v DD Humburky	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Únor	Maškarní karneval	ZŠ I. stupeň, ZŠS ZŠ II. stupeň
Březen	Den vody Velikonoční dílna Velikonoční soutěž	ZŠ I. stupeň ZŠS

Duben	Den Země	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
	Rej čarodějnic Hry a soutěže	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Květen	Hasičský záchranný sbor v Novém Bydžově	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
	Besídka ke Dni matek	ZŠ I. stupeň ZŠS
Červen	DEN DĚTÍ Soutěže a hry	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
	Atletický čtyřboj – školní kolo	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS II. stupeň
	Školní výlety tříd	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Celoročně	Péče o prostředí v okolí školy Péče o prostředí knihovny Nový Bydžov	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
	Třídění odpadu Sběr plechovek	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
	Návštěva divadelních a filmových představení Jiráskovo divadlo Nový Bydžov	ZŠS ZŠ I. stupeň a II. stupeň
	Exkurze do podniků v Novém Bydžově Odborné učiliště a Střední škola řemesel Hořice, SOŠ a SOU Městec Králové	ZŠ II. stupeň
	Návštěva koupaliště a Zimního stadionu NB	
	Zooterapie Canisterapie	ZŠS ZŠ – I. stupeň

4.2.3 Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Téma	1	Ročník Vzdělávací oblast/ Předmět (počet hodin)																	
		2	3	4	5	6	7	8	9	10									
Šikana a projevy agrese	2	ČSV/PRV	1	ČSV/PRV	3	ČSV/PRV	1	ČSV/VL	5	ČSV/PŘÍ	2	ČSP/VO, TV	12	ČSP/VO, TV	8	ČZV/VKZ	5	ČSP/VO, TV	3
Kyberšikana a bezpečnost na internetu	0	ČSV/PRV	0	-	0	-	1	-	8	INF/INF	4	INF/INF	15	INF/INF	4	ČZV/VKZ	8	ČSP/VO	0
Záškoláctví	2	ČSV/PRV	0	-	4	ČSV/PRV	1	-	1	ČSV/VL	2	ČZV/TV	3	ČZV/VKZ	2	ČZV/VKZ	1	ČSP/VO	0
Prevence rizikových sportů	2	ČSV/PRV	0	-	2	ČSV/PRV	1	ČZV/TV	2	ČZV/TV	1	ČZV/TV	5	ČZV/TV	2	ČZV/VKZ	3	ČZV/TV	0
Rizikové chování v dopravě	12	ČSV/PRV	3	ČSV/PRV	12	ČSV/PRV	7	ČSV/VL ČZV/TV	7	ČSV/PŘÍ	1	ČZV/TV	9	ČSP/VO, ČZV/VKZ	4	ČSP/VO, ČZV/VKZ	4	ČSP/VO	0
Rasismus a xenofobie	2	ČSV/PRV	0	-	4	ČSV/PRV	1	ČSV/VL	1	ČSV/VL	2	ČSP/VO	4	ČSP/VO	8	ČZV/VKZ	10	ČSP/D	0
Působení sekt a extrém. náboženských směrů	0	-	0	-	0	-	0	-	1	ČSV/VL	1	ČSP/VO	2	ČZV/VKZ	1	ČZV/VKZ	2	ČSP/VO	2
Prevence rizikového sexuálního chování	1	ČSV/PRV	0	ČSV/PRV	2	ČSV/PRV	0	-	1	ČSV/PŘÍ	0	-	5	ČZV/VKZ	8	ČSV/VO	6	ČSP/VO, ČZV/TV	0
Prevence užívání tabáku	2	ČSV/PRV	0	-	4	ČSV/PRV	1	ČSV/PŘÍ	2	ČSV/PŘÍ	2	ČSP/VO	4	ČZV/VKZ	14	ČZV/VKZ	13	ČSP/VO, ČP/CH	0

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10
Prevence užívání alkoholu	2	ČSV/PRV	0	.	4	ČSV/PRV	1	Č ČSV/VL	2	ČSV/PŘÍ	2	ČSP/VO	4	ČSP/VO	14	ČZV/VKZ, PŘ	13	ČSP/VO, ČP/CH	0
Prevence užívání návykových látek	2	ČSV/PRV	0	.	4	ČSV/PRV	1	ČSV/VL	2	ČSV/PŘÍ	1	ČSP/VO	4	ČZV/VKZ	9	ČZV/VKZ	8	ČSP/VO, ČP/CH	0
Prevence hazardu, závislost hraní PC her	2	ČSV/PRV	0	.	4	ČSV/PRV	1	.	1	INF/INF	1	INF/INF	19	INF/INF	15	ČZV/VKZ, INF/INF	5	ČSV/VO	0
Poruchy příjmu potravy	2	ČSV/PRV	0	.	2	ČSV/PRV	0	.	0	ČSV/PŘÍ	1	ČP/P	1	ČZV/VKZ, ČSP/VO	5	ČZV/VKZ, ČSP/VO	1	ČSV/VO	1
Prevence kriminálního chování	1	ČSV/PRV	0	.	2	ČSV/PRV	0	.	1	ČSV/VL	2	ČSP/VO	3	ČSP/VO	5	ČZV/VKZ	3	ČSV/VO	0
Zdravý životní styl	0	.	0	.	0	.	0	.	0	.	1	JJK/AJ	2	ČZV/VKZ	3	ČZV/VKZ	0	.	0
Vztahy mezi lidmi	6	ČSV/PRV	2	ČSV/PRV	12	ČSV/PRV	4	ČSV/PŘÍ	5	ČSV/PŘ	1	ČSP/VO	5	ČSP/VO	7	ČSP/VO	16	ČSP/VO	10
Osobní bezpečí	3	ČSV/PRV	1	ČSV/PRV	2	ČSV/PRV	5	ČSV/PŘÍ	7	ČSV/PŘÍ	4	ČSPR/PV	19	ČSPR/PV	7	ČSP/VO	11	ČSP/VO	4
Právní zodpovědnost	0	.	0	.	0	.	0	.	1	ČSV/VL	0	.	7	ČSP/VO	7	ČSP/VO	9	ČSP/VO	5
První pomoc	4	ČSV/PRV	1	ČSV/PRV	6	ČSV/PRV	3	ČSV/PŘÍ	6	ČSV/PŘÍ	1	ČSPR/PV	13	ČSPR/PV	14	ČP/P, ČZV/VKZ	6	ČZV/TV, ČP/PV	5

Použité zkratky vzdělávací oblasti a předměty:

ČSP – Člověk a společnost	(Dějepis – D, Výchova k občanství – VO)
ČZV – Člověk a zdraví	(Výchova ke zdraví – VKZ, Tělesná výchova – TV)
ČP – Člověk a příroda	(Fyzika – F, Chemie – CH, Přírodopis – P, Zeměpis – Z)
ČSV – Člověk a jeho svět	(Prvouka – PRV, Přírodověda – PŘÍ, Vlastivěda – VL)
ČSPR – Člověk a svět práce	(Pracovní vyučování – PV)
INF – Informatika	(Informatika – INF)
JJK – Jazyk a jazyková komunikace	(Anglický jazyk – AJ)

4.2.4 Specifická prevence

- Distribuce letáčků pro rodiče o třídních schůzkách
- Dotazníkové šetření klimatu ve třídách
- Schránka důvěry
- Průzkum rizikových jevů u jednotlivých žáků ve třídách

PREVENTIVNÍ PROJEKTY A PREVENTIVNÍ PROGRAMY:

- projekt PREVENCE KRIMINALITY – blok kazuistických seminářů pod vedením kurátora MěÚ Nový Bydžov Mgr. Kubince, Mgr. Rémiše, spolupráce s Policií ČR a Městskou policií v Novém Bydžově
- projekt ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA
- Dopravní výchova – DDM Nový Bydžov

Název programu	Dental Prevention od firmy Curaprox
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Prevence a péče o zoubky.
Cíl programu	Žáci se naučí základní informace o dutině ústní, zubech, procesech probíhajících v dutině ústní. Dozví se, jaké kartáčky jsou vhodné pro ústní hygienu. V praktickém nácviku se naučí správně čistit zuby a

	případně odnaučí špatné návyky.
Realizátor programu	Školní metodik prevence
Termín	Září 2025
Forma a délka programu	2 h
Cílová skupina	I. stupeň, I.S

Název programu	Začínáme mluvit o těle a vztazích
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Specifická všeobecná primární prevence
Cíl programu	Děti poznají, co znamená být kluk a co holka a jaké jsou mezi nimi přirozené rozdíly. Získají základní informace o tom, odkud se berou miminka, přiměřeně jejich věku. Uvědomí si význam rodiny a důležitost zdravých vztahů. Naučí se pečovat o své tělo, dbát na hygienu a chránit své osobní hranice. Procvičí si, jak budovat kamarádství, projevovat respekt a umět říct „NE“.
Realizátor programu	JakNaTo
Termín	Říjen 2025
Forma a délka programu	2h
Cílová skupina	I. stupeň, ZŠS

Název programu	Sexualita a vztahy na rovinu
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Specifická všeobecná primární prevence
Cíl programu	Žáci porozumí změnám v těle i psychice během dospívání a rozdílům mezi dívkami a chlapci. Seznámí se s tím, co znamená zdravý vztah založený na přátelství, lásce a respektu v intimní oblasti. Naučí se chápat pohlavní pud, význam zdrženlivosti a důležitost osobních hranic. Získají základní informace o antikoncepci, těhotenství a pohlavně přenosných nemocích. Uvědomí si, jak mohou alkohol, drogy a tlak okolí ovlivňovat sexualitu a rozhodování.
Realizátor programu	JakNaTo
Termín	Říjen 2025

Forma a délka programu	2h
Cílová skupina	II. stupeň, ZŠS

Název programu	Jak se stát dobrým kamarádem
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Specifická všeobecná primární prevence
Cíl programu	Děti se učí principy dobrého kamarádství. Formou her, scének a interaktivního příběhu trénují, jak rozvíjet kamarádské chování ke všem dětem ve třídě, zejména vhodnou komunikaci, spolupráci a všíímavost. Třídní učitel dostane podklady pro návaznou práci se třídou.
Realizátor programu	Etické dílny
Termín	Prosinec 2025
Forma a délka programu	2h
Cílová skupina	I. stupeň – 3. – 5. ročník

Název programu	Hrajeme si spolu
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Specifická všeobecná primární prevence
Cíl programu	Děti se učí vidět výhody vzájemné spolupráce oproti soupeřivosti, dalším výstupem je uvědomění, že je třeba být při hraní trpělivý, umět počkat a nikoho neodstrkovat. Prostřednictvím hravých aktivit, popletené pohádky, písničky a divadla s plyšáky děti tyto dovednosti prakticky aplikují. Žáky provází programem maňásková loutka.
Realizátor programu	Etické dílny
Termín	Prosinec 2025
Forma a délka programu	2h
Cílová skupina	ZŠS, I. stupeň – 1. – 2. ročník

Název programu	Moc slova
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Specifická všeobecná primární prevence
Cíl programu	Žáci porozumí síle a významu verbální i neverbální komunikace a důsledkům jejich používání. Pomocí skupinové hry trénují, jak pracovat s chybou, jak sdělit pochvalu i konstruktivní kritiku. Příběh ve videu s následnou diskuzí je vede k hlubšímu zamyšlení nad tím, jak posměch druhým ubližuje. Jsou motivováni vyhýbat se lžím, pomluvám a vulgární komunikaci a namísto toho používat svá slova k posilování mezilidských vztahů.
Realizátor programu	Etické dílny
Termín	Prosinec 2025
Forma a délka programu	2h
Cílová skupina	II. stupeň

Název programu	Prevence užívání návykových látek a kyberkriminalita
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Specifická všeobecná primární prevence
Cíl programu	Žáci získají informace o rizicích užívání návykových látek, jejich dopadu na zdraví i život člověka a naučí se uvědomovat si následky spojené s užíváním omamných a psychotropních látek.
Realizátor programu	PČR – Adam Grmela
Termín	Leden 2026
Forma a délka programu	2h
Cílová skupina	II. stupeň, ZŠS

Název programu	PČR
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Specifická všeobecná primární prevence
Cíl programu	Ve spolupráci s Policií ČR budou žáci seznámeni s vybranými tématy prevence rizikového chování. Konkrétní obsah

	programu bude přizpůsoben aktuální situaci ve třídě a potřebám žáků, zejména s ohledem na projevy jejich chování a případná rizika.
Realizátor programu	Bc. Leona Špičánová - PČR
Termín	Školní rok 2025/2026
Forma a délka programu	2h
Cílová skupina	II. stupeň

Název programu	Dopravní výchova
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Seznámení s pravidly chování v silničním provozu
Cíl programu	Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty a chodce, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.
Realizátor programu	DDM Nový Bydžov
Termín	2. pololetí školního roku 2025/2026 – květen
Forma a délka programu	2 h
Cílová skupina	I. stupeň, ZŠŠ

Název programu	Veselé zoubky
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Prevence a péče o zoubky.
Cíl programu	Prevence zdravého chrupu a životního stylu, pestrá strava
Realizátor programu	Školní metodik prevence
Termín	2. pololetí školního roku 2025/2026 – květen
Forma a délka programu	1 h
Cílová skupina	1.roč., I. stupeň, I.S

Název programu	Zuřivec
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Šikana
Cíl programu	Cílem programu je prevence domácího násilí, agrese pro práci s ohroženými osobami v rodině nebo osobami, které se dopouštějí násilí.
Realizátor programu	Školní metodik prevence
Termín	Školní rok 2025/2026

Forma a délka programu	1 h
Cílová skupina	II. stupeň

Název programu	Ovoce a mléko do škol
Rizikové chování, na které je program zaměřen	Poruchy příjmu potravy, zdravý životní styl
Cíl programu	Naplňování cílů MŠMT
Realizátor programu	MŠMT
Termín	školní rok 2025/2026
Forma a délka programu	celý školní rok
Cílová skupina	I. stupeň

4.2.5 Formy práce s žáky

Využíváme různé metody práce, např. výklad, rozhovor, předávání informací, samostatná práce, skupinová práce, párová práce, sociální hry, besedy, diskuse, dramatická výchova, přednáška, techniky s užitím prvků umění, dotazníky, audiovizuální pořady. Jednou z metod je i vzdělávání s pomocí MS Teams, kde žákům prezentujeme různý materiál týkající se nejenom prevence, ale komplexně online vzdělávání.

Primární prevenci, různá témata, realizujeme v rámci vyučovacích předmětů, ale také na různých společenských akcích během školního roku – výlety, hry, humanitární akce, veřejně prospěšné práce.

4.3 Pedagogický sbor

V rámci DVPP budeme vytvářet podmínky pro možnost vzdělávání pedagogů v oblasti sociálně patologických jevů.

4.4 Rodiče

Spolupráce s rodiči se realizuje prostřednictvím rodičovských schůzek – dvakrát ročně, nebo prostřednictvím aplikace MS Teams, nebo telefonicky. Každý vyučující v případě potřeby nabízí rodičům konzultace mimo rozsah pravidelných schůzek.

4.5 Informační zdroje

Na škole je zavedena schránka důvěry. Tato schránka je umístěna v přízemí budovy. Žáci zde mohou psát anonymní dotazy či informace. Schránku vybírá jednou týdně metodik prevence.

Ve druhém patře je umístěna nástěnka s informacemi pro žáky, které se týkají prevence. Na viditelném místě jsou umístěny konzultační hodiny.

V prostorách druhého patra jsou vyvěšeny nástěnné informační tabule o běžných rizikových situacích, se kterými se žáci mohou setkat a s jejich řešením. Pravidelně jsou aktualizovány s ohledem na bezpečnostní a hygienickou situaci.

Prezentace činnosti školy je prováděna v Novobydžovském zpravodaji, na informačních nástěnkách, webových stránkách školy i na sociálních sítích: Facebook a Instagram.

5. Evaluace

Jako systém vyhodnocování podmínek a situace ve škole se používají závěry z ŠPP. Dále také statistické údaje zpracované ředitelkou školy a přednesené na pedagogických radách.

6. Závěry ŠPP školního roku 2024/2025

Ve školním roce 2024/2025 spočívala práce metodika prevence především v přípravě preventivních aktivit, v koordinaci tvorby ŠPP a ve spolupráci s třídními učiteli a rodiči.

Během celého školního roku se učitelé snažili ve svých předmětech plnit cíle, které byly stanoveny v preventivním programu. Žáci se zapojili do zájmových kroužků, kde se učili využívat a vhodně trávit volný čas, dále řešit vztahy a problémy ve skupině a ve třídě. Během celého školního roku probíhalo na škole spousta akcí, na kterých se podíleli děti i učitelé z nižšího i vyššího stupně. Byla zde nastavena spolupráce mezi dětmi různých věkových kategorií, mezi dětmi i učiteli a mezi třídami.

Škola má vypracovaný Školní preventivní program v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

Od začátku školního roku byly do výuky zařazeny preventivní programy financované za podpory zřizovatele Královéhradeckého kraje.

Programy byly realizovány ve spolupráci s ověřenými partnery jako jsou: Etické dílny – Hope4kids, z.s., Dental prevention Curaden Czech, s.r.o., Romana Komůrková – spisovatelka, Policie ČR, Městská policie, DDM Nový Bydžov, Jiráskovo divadlo Nový Bydžov, Městská knihovna, DoPatra NB a další.

Preventivní programy se zaměřily na problematiku záškoláctví, kyberšikany, užívání návykových látek, kouření, žvýkacího tabáku, nikotinových sáček, vztahových problémů i trestní odpovědnosti. Cílem bylo snížit výskyt agresivního a nevhodného chování

Na škole pracuje tým ve složení školní metodik prevence a výchovný poradce. Spolupráce se osvědčila zejména při řešení problémového chování žáků (nevhodné, arogantní chování k vyučujícím, šikanování, záškoláctví, kouření, zanedbání rodinné péče či povinné školní docházky apod.) v rámci výchovných pohovorů a komisí s rodiči žáků i s žáky samotnými. Žáci i rodiče mohli v krizových situacích využít i individuální poradenství.

Učitelé byli v rámci pedagogických a metodických rad informováni o aktivitách souvisejících s prevencí na škole.

Rodiče žáků byli jako každoročně na začátku školního roku seznámeni se školním řádem, jehož součástí jsou informace o zákazu konzumace alkoholu, kouření, distribuce a aplikace drog ve vnitřních i vnějších prostorách školy i na mimoškolních akcích, nošení do školy nebezpečných předmětů atd.

V rámci specifické prevence proběhl na prvním stupni a ve speciálních třídách projekt Ovoce a zelenina a Mléko do škol, Dopravní výchova, Veselé zoubky. Dále Přednášky: Buďme kamarádi – Etické dílny, Indigo – Autorské čtení, Romana Komůrková, Finanční gramotnost. S žáky bylo pracováno také v třídnických hodinách a výchovách.

Na druhém stupni proběhla prevence: Vážíš si svého těla, nebo ho jen zneužíváš – Etické dílny, Trestní odpovědnost mladistvých, Indigo – Autorské čtení, Romana Komůrková Zuřivec, Finanční gramotnost. Posledním tématem byly rizikové jevy konkrétně kouření a návykové látky. Následně bylo s žáky pracováno v třídnických hodinách.

Ve třídách I. a II. stupně se uskutečnilo dotazníkové šetření klimatu ve třídách a průzkum rizikových jevů u jednotlivých žáků.

S nabídkou akcí zaměřených na nespecifickou prevenci a pravidelných akcí či kroužků byli žáci a rodiče seznámeni na začátku školního roku. Rodiče byli informováni na třídních schůzkách třídními učiteli, nebo prostřednictvím webových stránek.

Akce školy: projektové dny Den Země, Týden v pohybu, Čarodějnice, Den naruby, Dětský den, Vánoční a Velikonoční dílny, Maškarní karneval, Strašidelný sklep, Dny otevřených dveří pro rodiče, sportovní i umělecké soutěže.

Výlet do Prahy, zámek Loučeň, muzeum Náchod, exkurze SOŠ a SOU v Městci Králové a Hořicích, ekologické exkurze, Radar protivzdušné obrany Nepochybnost, canisterapie, zooterapie, návštěva Městské knihovny, Jiráskova divadla, zimního stadionu, koupaliště.

Snažili jsme se vybrat pestré formy preventivních programů pro práci s žáky, na kterém se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci. Během školního roku proběhlo ve spolupráci školského poradenského týmu několik výchovných komisí, které se týkaly především záškoláctví rizikového chování žáků, zneužívání tabákových výrobků ve škole, podezření na šikanu a nevhodné chování mezi spolužáky.

V případě zhoršení chování či prospěchu jsou poradenským týmem navrhována okamžitá řešení. Úkolem ŠPP bylo i nadále informovat ostatní členy pedagogického sboru o případných problémech samotných tříd. Veškerá jednání, ať už s OSPOD, případně Policií ČR či s rodiči byly písemně zaznamenávány a ukládány.

Součástí prevence byl na konci školního roku 2024 odeslán on-line dotazník k evidenci preventivních aktivit SEPA.

Cíle stanovené v Minimálním preventivním programu pro školní rok 2024/25 byly splněny, v některých případech pozměněny, případně rozšířeny. Reagovaly na aktuální situaci. Stanovené priority byly optimálně dosaženy.

6. 1 TABULKA PRO EVALUACI PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

1. VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence rizikového chování	
Počet vzdělávacích aktivit	
Celkový počet proškolených pedagogů	
Počet hodin vzdělávání	

2. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence rizikového chování	2	2	27

3. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence	7	40	19
Interaktivní seminář	11	38	32
Beseda	11	53	34
Komponovaný pořad	4	32	8
Pobyťová akce	6	13	16
Situační intervence	/	/	/
Jiné	32	42	64

4. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Volnočasové aktivity ve škole	Počet aktivit	Počet žáků
Školní družina	8	12
Školní klub	8	14
Školní kroužky		
• Jóga	12	10
• Sportovní hry	9	5
• Sportovní kroužek	8	8
• Výtvarný kroužek	4	9
• Řečnilek	16	9
• Bars	4	3

7. Přehled kontaktů na organizace zabývající se prevencí rizikového chování, síť služeb

7.1 Adresář příslušných úřadů v Královéhradeckém kraji

OSPOD, vedoucí Oddělení sociálních věcí Kurátor pro děti a mládež Mgr. Jan Kubinec	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	495 703 931	kubinec@novybydzov.cz
Referentka OSPOD – péče o rodinu a dítě Bc. Sabina Emanovská	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	495 703 935	emanovska2@novybydzov.cz
Referentka SPOD – péče o rodinu a dítě Mgr. Bc. Marcela Veselá	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	495 703 933	vesela@novybydzov.cz
Referentka SPOD – péče	MěÚ Nový Bydžov,	495 703 930	tuckova@novybydzov.cz

o rodinu a dítě Mgr. Andrea Tučková	Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01		
Referentka SPOD – náhradní rodinná péče, péče o rodinu a dítě Bc. Pavlína Černá, MBA	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	495 703 939	cerna@novybydzov.cz
Probační a mediační služba pro Nový Bydžov Mgr. Jaromír Rémiš	Probační a mediační služba, středisko Hradec Králové, Ignáta Hermannova 227, Hradec Králové 500 02	778 532 556	jremiš@pms.justice.cz
Policie ČR	Al. Jiráskova 545, Nový Bydžov 504 01	974 527 771	krph.podatelna@police.g o v.cz
Městská policie Nový Bydžov	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	777 48 48 48	police@novybydzov.cz

7.2 Spolupráce s ostatními odborníky

Krajská školská koordinátorka prevence Mgr. Jana Hrnčířová	KÚ Královéhradeckého kraje Pivovarské nám. 1245/2 Hradec Králové 500 03	725 547 168	<u>jhrncirova@kr- kralovehradecky.cz</u>
SVP NÁVRAT	Říčařova 277, Hradec Králové 500 03	739 401 363 739 401 363	svpnavrat@gmail.com
Dětský diagnostický ústav	Říčařova 277, Hradec Králové	737819317	ddu@ddu-hk.cz

	503 03		
Metodička prevence PPP KHK Mgr. Jitka Musilová	Na Okrouhlíku 1371/30 Hradec Králové 500 02	606 082 588 495 265 423	j.musilova@pppkhk.cz
Metodik prevence PPP Jičín Mgr. Alena Chudobová	Fortna 39 Jičín 506 01	725 129 946	a.chudobova@pppjicin.cz
Centrum adiktologických služeb HK	Říční 1252/3a Hradec Králové 500 02	734 316 538	cas.hradec@laxus.cz
Psychologické poradenství, terapie v oblasti osobních i vztahových obtíží a rozvoje osobnosti Mgr. René Hůlek	Kavčí plácek 121/1 Hradec Králové 500 03	608 970 783	rene@hulek.cz
Linka Bezpečí		116 111	pomoc@linkabezpeci.cz

7.3 Adresář poradenských zařízení v resortu školství Královéhradeckého kraje

Pedagogicko-psychologická poradna	Na Okrouhlíku 1371/30 Hradec Králové 500 02	495 265 423	info@pppkhk.cz
Pedagogicko-psychologická poradna	Fortna 39 Jičín 506 01	493 533 505	ppp.jcznam.cz
Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové	Hradecká 1231, 500 03 Hradec Králové	495 408 645 725 864 957	info@specialnihk.cz
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola	Šimkova 879, 500 02 Hradec	495 518 261 606 776 450	sms.spc.hk@gmail.com

pro zrakově postižené, Hradec Králové	Králové		
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové	Štefánikova 549, Hradec Králové 500 11	777 725 340 776 213 424	info@neslhc.com
Integrační školní centrum PROINTEPO, s.r.o., Hradec Králové	Hradec Králové, Hrubínova 1458	495 538 989	prointepo@prointepo.org

7.4 Elektronické informační zdroje

Drogová problematika	
www.drogovaporadna.cz	Poradna, výukové materiály, podrobné informace, kontakty, diskuze.
www.dropin.cz	Poradna, programy prevence a následné péče, diskuze, informace.
www.odrogach.cz	Legislativa, strategie řešení sociálně patologických jevů, kontakty, literatura, preventivní programy, testy pro rodiče, děti a pedagogy, rozhodovací hry
www.adiktologie.cz	Odborné informace, výzkumy, literatura, časopis Adiktologie
www.plbohnice.cz	Informační materiály z různých oblastí řešení sociálně patologických jevů
Poruchy příjmu potravy	
www.anabell.cz	Informace, literatura, semináře, poradna
www.pppinfo.cz	Základní informace pro rodiče a děti
Delikvence a kriminalita	
www.mvcr.cz	Ministerstvo vnitra ČR
Šikana	

www.sikana.org	Legislativa, strategie, literatura, poradna, odkazy
Kyberšikana	
https://www.e-bezpeci.cz/	prevenci, vzdělávání, výzkum, intervenci a osvětu spojenou rizikovým chováním na internetu a souvisejícími fenomény.
Úmluva o právech dítěte naseprava.cz	Informace o dětských právech a řešení sociálně patologických jevů
AIDS a rizikové sexuální chování	
www.aids-hiv.cz	Všeobecné informace, odkazy, kontakty, literatura, vzdělávání, preventivní programy
www.aids-pomoc.cz	Poradna, informace, legislativa
www.cevap.cz	Centrum etické výchovy a prevence SPJ – akreditované programy pro školy, kurzy pro odbornou veřejnost, literatura, studijní materiály
Týrání a zneužívání	
www.bkb.cz	Linky důvěry, poradna, informace
https://zurivec.cz/	Prevence násilí
Anonymní linka pomoci	
https://www.policie.cz/clanek/anonymni-linka-pomoci-v-krizi.aspx	Anonymní linka pomoci v krizi PČR

Přílohy ŠPP:

- A) Krizový plán školy
- B) Školní program proti šikanování
- C) Strategie předcházení školní neúspěšnosti
- D) Krizový plán Předcházení vzniku problémového chování a krizových

situací u žáků s PAS

E) Školní plán Zdravá škola

F) Školní řád

PŘÍLOHA A: Krizový plán školy

Zpracováno dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č. j. 21291/2010-28

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky - alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

1. Koho kontaktovat:

- vedení školy: Mgr. Lenka Lusková: 495 490 318, 737 920 814
- školní metodik prevence – Mgr. Petra Šípová: 495 490 318, 737 920 814
- výchovný poradce – Mgr. Lenka Lusková: 495 490 318, 737 920 814
- OSPOD Nový Bydžov
- Policie: 158

Policie ČR Nový Bydžov: 974 527 771

- PPP Hradec Králové: Mgr. Jitka Musilová, psycholog, metodik prevence – 606 082 588, 495 265 423
- Záchranná služba: 155
- Dětské lékaři: - MUDr. Ludmila Janošková (NB): 775 077 316

- MUDr. Ilona Prokopová (NB): 774 070 321
- MUDr. Eva Horká (NB): 495 490 187
- MUDr. Štefan Hrunka (Chlumec n/C): 495 485 403
- MUDr. Lubomír Novák (Chlumec n/C): 495 485 313
- MUDr. Kateřina Píchová (Městec Králové): 604 522 969, 604 540 898

- Linka bezpečí: 116 111
- Krajská hygienická stanice: 495 058 111

Situace, které mohou nastat:

1. Bezprostřední ohrožení života

- Poskytnout první pomoc
- Zavolat záchrannou službu: 155 nebo další složky IZS 150, 158
- Informovat vedení školy
- Informovat zákonného zástupce
- Pokud se jedná o úraz, je nutný zápis do knihy úrazů

2. Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření, elektronické cigarety a nikotinové sáčky bez obsahu tabáku

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j. 21291/2010-28

Příloha č. 13 – Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky

MŠMT č. j. 11112/2022-2

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou platí zákaz kouření. Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je tento zákaz vyznačen grafickou značkou.

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
- Tabákový výrobek, výrobky určené ke kouření, elektronické cigarety a nikotinové sáčky bez obsahu tabáku je třeba žákovi odebrat a zajistit.
- Pokud jde o podezření na ohrožení zdraví nebo života dítěte v důsledku požití tabákových výrobků, výrobky určené ke kouření, elektronické cigarety a nikotinové sáčky bez obsahu tabáku je okamžitě volána záchranná služba.
- TU nebo jiný pedagogický pracovník sepíše o události stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence (dále jen MP) do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
- Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD) v Novém Bydžově
- Kázeňská opatření: důtka TU – nález cigaret, první kouření
důtka ŘŠ – při opakovaném porušení zákazu kouření
2 z chování – následuje po NRŠ – při dalším porušení zákazu kouření

3. Alkohol

§ 204 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j. 21291/2010-28

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou platí zákaz vnášení a konzumace alkoholu.

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.

- Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
- Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, že je ohrožen na zdraví a životě, volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
- Jestliže nebezpečí nehrozí, sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní MP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Může vyžadovat pomoc.
- Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci alkoholu, i když je žák schopen výuky.
- Při opakování, splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
- Škola v zájmu dítěte informuje jeho zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace a doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka.
- Kázeňská opatření: důtka TU – nález alkoholu, požití nepatrného množství, nabádání k požití
důtka ŘŠ a 2 z chování – opakované požití

Nález alkoholu ve škole

- Nález alkoholu v prostorách školy:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - oznámit vedení školy
 - uložit u vedení školy pro případ důkazu
 - sepsat stručný záznam (TU, MP nebo další prac. školy), založit do agendy MP
- Zadržení alkoholu u žáka:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - oznámit vedení školy

- uložit u vedení školy pro případ důkazu
- za přítomnosti MP nebo dalšího pedagoga sepsat stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvést toto do zápisu, založit do agendy MP
- vyrozumět zákonného zástupce, v případě opakování – oznámit OSPODu
- v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři

4. Návykové látky

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j. 21291/2010-28

**Příloha č. 13 – Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky
MŠMT č. j. 11112/2022-2**

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou je zákaz vnášení, výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace návykových, omamných a psychotropních látek (OPL), jedů, a takových látek, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují. Je zakázáno i navádění k užívání těchto látek a vstup do školy pod vlivem NL, jedů apod.

Konzumace NL, jedů apod. ve škole - konzumace = porušení školního řádu
- konzument je nebezpečný sám sobě, distributor všem.

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
- Návykovou látku, jedy apod. odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.
- Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.

- Jestliže nebezpečí nehrozí, sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní MP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
- Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci NL, jedy apod., i když je žák schopen výuky.
- Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
- Škola v zájmu dítěte informuje zák. zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě. Vysvětlí rodičům nutnost léčby a důležitost motivace.
- Kázeňská opatření: DTU – držení

DRŠ – užití 2 z chování – opakované držení či užití

Nález NL, jedů apod. ve škole

- Nález látky, jedů apod. v prostorách školy:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - ihned oznámit vedení školy
 - za přítomnosti dalšího pracovníka vložit do obálky, napsat datum, čas a místo nálezu, přelepit, orazítkovat podepsat a uschovat do trezoru
 - o nálezu vyrozumět Policii ČR – Nový Bydžov

- Nález látky u žáka:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - ihned oznámit vedení školy
 - za přítomnosti ředitele školy (případně zástupce ŘŠ nebo MP) sepsat stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvést tuto skutečnost do zápisu, založit do agendy MP
 - v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předat zajištěnou látku přivolanému lékaři

- Podezření, že žák má u sebe NL, jedy apod.:
 - vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup
 - informovat zákonného zástupce
 - žáka izolovat a do příjezdu Policie ČR ho mít pod dohledem
 - v žádném případě neprovádět osobní prohlídku ani prohlídku jeho věci

- Distribuce NL, jedů apod. ve škole:
 - distribuce a šíření = trestný čin
 - vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup
 - vyrozumět zákonného zástupce a OSPOD

5. Krádeže

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j. 21291/2010-28

- Za zcizené věci odpovídá škola pouze v případě, že byly uloženy na místě k tomu určeném (šatny) – bod 3 ŠŘ
- Vyučující po poradě s vedením rozhodne o dalším řešení

- Jsou informováni zákonní zástupci nejdříve poškozeného a po zjištění pachatele i jeho zákonní zástupci
- V případě škody většího rozsahu škola informuje Policii ČR
- Při prokázání krádeže udělí škola kázeňské opatření
- Rodině bude nabídnuta další pomoc
- Kdy hlásit OSPOD? – při opakovaném jednání

6. Vandalismus

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j. 21291/2010-28

- Náhrada úmyslně způsobené škody je vymáhána na zákonných zástupcích, je jim dána možnost škodu na vlastní náklady odstranit nebo jinak nahradit, případně vzniklou škodu v plné výši uhradit – bod 8 ŠŘ
- Jestliže žák škodu většího rozsahu nechce uhradit – vyrozumět Polici ČR – podezření na spáchání přestupku proti majetku, popř. trestní čin majetkové povahy
- V případě prokázaného a opakovaného vandalismu škola uděluje kázeňská opatření
- Rodině bude nabídnuta další pomoc

7. Záškoláctví

Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování MSMT č. j. 780/2024-1

- Pravidla omlouvání jsou formulovány ve ŠŘ bod 16-22

- Nepřítomnost nezletilého žáka základní školy ve škole omlouvá jeho zákonný zástupce.
- Základní škola v případě podezření především v případě časté nepřítomnosti žáka nasvědčující zanedbávání povinné školní docházky bude vyžadovat potvrzení od lékaře.
- Lékař v odůvodněných případech na žádost doložení písemného požadavku školy v rámci vyšetření/ošetření žáka by měl dočasnou neschopnost ke studiu písemně potvrdit.
- O jakékoliv neomluvené i zvýšené absenci žáka informuje třídní učitel vedení školy a metodika prevence
- Třídní učitel řeší absenci se zákonným zástupcem, v některých případech konzultuje absenci žáka s dětským lékařem
- Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitelka školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitelka školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně právní ochrany dětí, školní metodik prevence. Pozvání zákonných zástupců na jednání školní výchovné komise se provádí doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání školní výchovné komise se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.
- V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitelka školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí.
- V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle ustanovení zákona, škola postoupí v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR. Kopie hlášení o podezření ze zanedbání školní docházky bude zaslána OSPODu.

- Během období, kdy škola vyhodnocuje neomluvenou nepřítomnost, může ředitelka školy, v zájmu zjištění pravé příčiny záškoláctví žáka a jejího odstranění, požádat o spolupráci odborníky z oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, popř. orgány sociálně právní ochrany dětí.
- Škola přijme opatření uvedená ve školním řádu, případně udělí kázeňská opatření
- Se žákem (žákyní), ev. s jeho (její) rodinou, bude nadále pracovat školní metodik prevence, popř. nabídne další odbornou pomoc

8. Násilí – agresivní chování

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j. 21291/2010-28

- Hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky jsou považovány za hrubé porušení ŠŘ bod 11.
- Oddělit agresora od oběti a zajistit svědky události
- V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
- Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením zúčastněných, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní MP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- V případě porušení zákona je třeba vyrozumět Policii ČR a OSPOD
- Škola přijme opatření uvedená ve školním řádu, případně udělí kázeňská opatření

9. Sebevražedné chování

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT (č. j. MSMT-27345/2023-1)

- Sebeпоškozování – úmyslné ubližování si (řezání, pálení, údery), které není vždy spojeno s úmyslem zemřít.
- Sebevražedné chování – myšlenky, plány nebo pokusy o ukončení života.
- Oba typy chování jsou varovné signály, že dítě prožívá vážnou psychickou krizi – můžou se objevit u žáků v jakémkoli věku.

Co dělat, když máte podezření

- Zachovejte klid a respekt.
- Promluvte si s žákem citlivě, beze strachu (např. „Všiml/a jsem si, že jsi poslední dobou smutný/á. Chceš o tom mluvit?“).
- Neslibujte mlčenlivost. Řekněte: „Pomohu ti, ale musím to sdílet s odborníkem.“
- Informujte výchovného poradce, školního psychologa, metodika prevence.
- Sepište stručný záznam – co jste viděli, slyšeli, datum, jména.

Když je situace vážná

Při přímém ohrožení života (např. žák řekne, že chce zemřít):

- Okamžitě volejte pomoc – školního psychologa, vedení školy, případně linku 155.
- Zajistěte, aby žák nezůstal sám.
- Informujte rodiče, pokud nehrozí, že by jim to ublížilo (např. pokud jsou příčinou krize).

Kam volat / co využít

- Linka bezpečí (116 111)
- Krizové centrum nebo PPP (pedagogicko-psychologická poradna).
- Školní psycholog, metodik prevence, OSPOD, Policie ČR – podle situace.

10. Šikana

Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách (č. j. MSMT-21149/2016)

- Podrobnější postup viz **Školní program proti šikanování** – příloha ŠPP

11. Kyberšikana – specifika, prevence a řešení

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

č. j. MSMT- 32550/2017-1

- kyberšikana je opakované ubližování pomocí ICT (mobil, internet, sociální sítě). Může být i nezáměrná (např. vtip, který se vymkne kontrole). Základní rysy: opakovanost, mocenská nerovnováha, anonymita. Kyberšikana je považována za hrubé porušení ŠŘ

Typické projevy

- Ponižující příspěvky (dehonestování, pomluvy, urážky).
- Vydírání, kyberstalking, zneužívání webkamery, happy slapping.
- Krádeže identity, ztrapnění pomocí falešných profilů, vyloučení z komunity.

Prevence kyberšikany

Na úrovni školy:

- Zahrnout pravidla pro ICT do školního řádu.
- Instalace monitorovacího softwaru.
- Informace pro žáky i rodiče o netiketě a pravidlech.
- Zařazení tématu do výuky a preventivních programů.
- Vzdělávání pedagogů.

Na úrovni pedagoga:

- Posilovat empatii, bezpečné klima, dobré vztahy.
- Být pozitivním vzorem v užívání technologií.
- Reagovat na projevy agrese, dávat zpětnou vazbu.

Doporučený postup řešení

A) Z pohledu oběti:

- Zachovat klid.
- Uložit důkazy.
- Ukončit komunikaci s agresorem, zablokovat jej.
- Informovat dospělé osoby.
- Kontaktovat školu, PPP, Policii ČR.

B) Z pohledu školy:

- Zajistit bezpečí oběti.
- Získat důkazní materiál.
- Vyšetřit incident a informovat rodiče.
- Konzultace s institucemi (OSPOD, ČŠI, policie ČR).
- Udělit odpovídající kázeňské opatření.
- Realizovat preventivní opatření (např. projektové dny).

C) Z pohledu rodiče:

- Poskytnout dítěti podporu.
 - Nezakazovat IT bez pochopení situace.
 - Komunikovat se školou, případně s rodiči agresora.
 - Vyvodit důsledky, motivovat ke změně.
 - Pokračovat ve spolupráci se školou.
-
- Škola odpovídá za bezpečí žáků dle § 29 školského zákona.
- Pokud incident souvisí se školou – škola jedná, ukládá tresty, kontaktuje OSPOD a PČR.

12. Spolupráce škol a školských zařízení s PČR

Metodické doporučení pro školy a školská zařízení spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži č. j. MŠMT 6167/2025-1

- PČR spolupracuje se školami v oblasti prevence rizikového chování – např. kyberbezpečí, návykové látky, právní vědomí, bezpečnost silničního provozu.

- Preventivní aktivity PČR zajišťují policejní preventisté formou přednášek a diskusí.
- Při podezření na trestný čin mají školy oznamovací povinnost dle § 368 a § 367 trestního zákoníku (např. vražda, zneužívání, týrání, drogy apod.).
- Škola má povinnost zajistit dohled nad žáky dle § 164 školského zákona.
- Při podezření na trestnou činnost je možné zjistit souvislost i při vyšetřování školních úrazů.
- PČR může vstoupit do školy za účelem zajištění bezpečnosti dle § 2 zákona č. 273/2008 Sb.
- Ředitel školy je povinen poskytnout součinnost (např. místnost k výslechu) dle § 114 zákona č. 273/2008 Sb.
- Žák je omluven při účasti na úkonech PČR; policista se prokazuje identifikačním číslem, průkazem, odznakem nebo prohlášením „policie“.
- V případě pochybností o totožnosti policisty škola ověřuje telefonicky na příslušném útvaru PČR.
- Při výslechu, omezení osobní svobody či předvedení žáka PČR zajišťuje bezpečnost žáka, škola nemá právo trvat na pedagogickém doprovodu.
- Při výslechu žáka mladšího 18 let je třeba předem informovat zákonného zástupce, není-li to možné, sepíše se úřední záznam (§ 158 trestního řádu).
- U žáka mladšího 15 let je třeba přítomnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo jiné kvalifikované osoby.
- Po skončení úkonu PČR žáka předá zpět škole nebo zákonnému zástupci.
- Při výslechu může být přizvána osoba se zkušeností s výchovou mládeže (např. pedagog).
- Škola informuje zákonného zástupce o úkonech PČR, pokud to neohrožuje vyšetřování (např. pokud je zákonný zástupce podezřelý).

PŘÍLOHA B: ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

(Příloha Školního preventivního programu)

1 Cíl programu

1. Vytvořit ve škole bezpečné prostředí
2. Vytvořit dobré sociální klima
3. Podporovat pozitivní vztahy mezi žáky navzájem a mezi žáky a učiteli

2 Preventivní opatření

- Školní řád (zahrnuje prvky proti šikanování - sankce)
- Školní schránka důvěry
- Dohledy vyučujících
- Práce třídních učitelů s kolektivem
- Práce třídních učitelů s jednotlivými žáky
- Spolupráce s odborníky
- Aktivní činnost školního metodika prevence na škole
- Aktivní přístup vyučujících při řešení šikany
- Informovat žáky i rodiče na koho se obrátit v případě potřeby - třídní učitel, školní metodik prevence, výchovná poradkyně, vedení školy
- Vést žáky k sebedůvěře a budovat u nich zdravé sebevědomí
- Rozvíjet vzájemný respekt mezi dětmi
- Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti šikany

3 Postupy při řešení šikany

A. Pedagogický pracovník

- Oznámí třídnímu učiteli podezření na šikanu.
- Třídní učitel informuje o události školního metodika prevence a ředitelku školy.
- Třídní učitel okamžitě zahájí vyšetřování šikany ve spolupráci se školním metodikem prevence, popř. osobami pověřenými ředitelkou školy.
- Po vyšetření události, ve spolupráci se školním metodikem prevence, informuje zákonné zástupce o výsledcích

B. Vedení školy

- Při obdržení informace o šikaně rozhodne, zda situaci zvládne škola sama nebo zda je třeba pomoc specializovaných institucí.
- Pověří ty, kteří se budou na vyšetřování podílet (v případě nutnosti svolá celý poradenský tým školy).
- Zajistí informování rodičů, případně pozve k jednání pracovníka specializovaných institucí.
- V závažných případech šikany informuje Policii ČR.
- Oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují zdraví a bezpečí žáka.
- V případě negativních dopadů na oběť zprostředkuje péči odborníků – PPP, psycholog...

4 Vyšetřování šikany

A. Standardní šikana

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili.
2. Konzultace poradenského týmu, nebo jeho části, stran strategie vyšetřování, kompetencí a vymezení koordinátora případu.
3. Rozhovor s obětí.
4. Rozhovor se svědky.
5. Zajištění ochrany obětem.
6. Rozhovor s agresory.
7. Konzultace zainteresovaných osob - poradenského týmu (ev. jeho části), třídního učitele, vždy zástupce vedení školy – rozhodnout, kdo bude jednat s rodiči agresorů a obětí, vyhodnocení získaných informací, stanovení dalšího postupu. (trest, odborná pomoc, ad.).
8. Pozvat do školy rodiče oběti i agresorů (ne zároveň).
9. Provést zápis o jednání.
11. Školní metodik prevence zdokumentuje celý případ.
12. S aktéry šikany, ev. s jejich rodinami, bude nadále pracovat školní metodik prevence, popř. nabídne další odbornou pomoc

B. Pokročilá šikana

1. Záchrana oběti.
2. Zabránit agresorům v domluvě, jak vypovídat.
3. Nahlášení Policii ČR, případně informovat OSPOD, PPP.
4. Vlastní šetření, návrhy řešení (řeší příslušná mimoškolní instituce ve spolupráci s poradenským týmem školy).
6. Školní metodik prevence zdokumentuje celý případ.

4. Šikana pedagoga

Šikana pedagoga je chápána jako celostní a multidimenzionální problém, který se týká všech členů školy.

Pravděpodobnost výskytu šikany zaměřené na učitele dále snižuje:

Prevence stojí na celoškolském přístupu, který akcentuje dobré sociální klima, připouští riziko výskytu šikany učitele ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci případně intervenci, pokud k výskytu dojde. Uvědomění si rizika a jeho deklarace může významně snížit rozvoj šikany.

Vedení školy vyjadřuje pedagogům podporu, oceňuje jejich práci, vytváří atmosféru důvěry, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a zastává nekonfliktní způsob řešení problémů.

Škola má jasně stanovený způsob, jakým mají pedagogové podezření na šikanu své osoby nebo kolegy, nebo oznámení o šikaně podat, komu a jak s tím bude nakládáno.

Pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě; na konflikt nebo nerespektování reaguje včas, pracuje s pravidly v chování a používá stanovené důsledky jejich nerespektování konzistentně; vyhýbá se řešení konfliktu a konfrontací ze strany žáka před celou třídou, usměrňuje řešení na individuální konzultaci; vyhýbá se konfrontačnímu tónu.

Pedagog posiluje zapojení žáků do výuky, dává jim na výběr, činí úkoly a výuku pro žáky zajímavými, propojuje výuku s běžným životem a potřebami žáků; jeho výklad a očekávání jsou pro žáky srozumitelné, odpovídají obtížnosti, kterou mohou zvládnout apod.

Očekává úspěch u všech žáků a podporuje je, dává žákům zpětnou vazbu k tomu, co udělali dobře, staví na silných stránkách žáků.

Nezpůsobuje ponížení nebo zesměšnění žáka před třídou; při hodnocení žáka zachovává jeho důstojnost.

Všímá si změn v náladě, emocích a v chování žáků a včas na ně reaguje.

Problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, případně s vedením školy.

Všímá si prosociálního a kooperativního chování žáků a oceňuje je; podporuje kooperaci mezi žáky a prostředím, kde se každý žák cítí přijatý.

Postup při řešení šikany pedagoga

1. V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky si zajistí pedagog pro sebe bezpečí (odejde ze třídy, přivolá si pomoc apod.) a požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy pro zajištění dohledu ve třídě, případně izolaci agresora a zajištění bezpečí pro ostatní žáky ve třídě vyžaduje-li to situace.
2. Oznámení šikany nebo podezření na šikanu poradenskému týmu školy a vedení školy
3. Při obdržení informace o šikaně rozhodne, zda situaci zvládne škola sama nebo zda je třeba pomoc specializovaných institucí.
4. Pověří ty, kteří se budou na vyšetřování podílet (v případě nutnosti svolá celý poradenský tým školy).
5. Zajistí informování rodičů, případně pozve k jednání pracovníka specializovaných institucí.
6. V závažných případech šikany informuje Policii ČR.

ŘEŠENÍ ŠIKANY

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili.
2. Konzultace zainteresovaných osob - poradenského týmu (ev. jeho části), třídního učitele, vždy zástupce vedení školy – rozhodnout, kdo bude jednat s rodiči agresorů a obětí, vyhodnocení získaných informací, stanovení dalšího postupu.
3. Rozhovor s obětí.
4. Rozhovor se svědky.
5. Zajištění ochrany obětem.
6. Rozhovor s agresory.
8. Pozvat do školy rodiče oběti i agresorů (ne zároveň).
9. Provést zápis o jednání.
10. Školní metodik prevence zdokumentuje celý případ.

11. S aktéry šikany, ev. s jejich rodinami, bude nadále pracovat školní metodik prevence, popř. nabídne další odbornou pomoc

12. Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě (jedná se o program selektivní nebo indikované primární prevence, nikoli všeobecné prevence).

PŘÍLOHA C: Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Dle vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, škola zpracovává a uskutečňuje podle §7 odst. 3 preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.“

„Základní vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Svým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k získávání vědomostí, dovedností a návyků, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu.“

Výkon žáka může být snížen nízkou sebedůvěrou, negativním sebehodnocením či postojem ke škole. Dále emočními či zdravotními problémy, rodinným a mimoškolním prostředím.

Příčiny neúspěchu ve vzdělávání:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži
- poruchy chování, PAS
- zdravotní problémy žáka – dlouhodobá absence
- vysoká absence
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou
- nadměrně ochranné rodinné prostředí
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy
- dítě – cizinec
- školní nezralost
- častá krátkodobá absence

- včas nerozpoznané smyslové vady – sluchu (v souvislosti s tím řeči), zraku
- záškoláctví či skryté záškoláctví
- náročná životní situace

Za školní neúspěšnost v naší škole považujeme situace, kdy:

- a) se žákův prospěch v předmětu nebo ve více předmětech výrazně zhorší o 2 stupně (nebo více) ve čtvrtletí nebo pololetí,
- b) žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom předmětu nebo ve více předmětech (4-5, 5).

Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti:

Včasné podchycení žákových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti na naší škole budeme postupovat ve vzájemné spolupráci.

1. **vyučující předmětu** – informují zákonné zástupce a třídního učitele, navrhnou opatření

třídní učitel – Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

- zajišťuje společné schůzky vyučujících a zákonných zástupců, pořizuje zápis ze schůzky, rozhoduje o potřebě vypracování plánu pedagogické podpory (PLPP),

2. **výchovný poradce** – účastní se jednání se zákonnými zástupci žáků a třídními učiteli, pokud selhala jednání podle odstavce 1. a 2.

3. **ředitelka školy (zástupce ředitelky školy)** – vede evidenci žáků ohrožených neprospěchem (ve čtvrtletí, pololetí), v případě nutnosti zajišťuje opatření.

Výrazné zhoršení prospěchu žáka nebo jeho neprospěch je vždy oznámen zákonnému zástupci, pokud možno včas, aby měl žák možnost prospěch na vysvědčení opravit.

Přecházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů

- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky
- oceňovat jeho jedinečnost
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy
- vyhýbat se negativnímu srovnávání
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka

Zjišťování příčin školní neúspěšnosti žáka bude probíhat:

- a) pozorováním jako diagnostickou metodou
- b) diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci
- c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav

Postup řešení:

1. Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
2. Zapojení školního poradenského pracoviště.
3. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Pro zlepšení prospěchu škola nabízí:

Na základě dohody s vyučujícím předmětu, kde je žák neúspěšný, mu bude umožněno:

- Pravidelné či mimořádné konzultace učitelů
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC)
- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva
- individuální opakované vysvětlení učiva (ověřování takovým způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější)
- stanovení přesného data ověřování zadaného úseku učiva
- navržení časového plánu, který stanoví, která část učiva bude ve stanoveném časovém úseku zvládnuta
- mimořádné nebo nepovinné domácí úkoly po dohodě

- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem žáka s přihlédnutím k případným speciálním vzdělávacím potřebám (stanoveno PPP, SPC, lékařem)
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáků a jejich zákonných zástupců. Všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

➤ **Důležitost domácí přípravy**

Domácí příprava, psaní domácích úkolů je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování. Navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřená na procvičení probraného učiva.

➤ **Cílem domácí přípravy je:**

- rozvoj smyslu pro plnění povinností
- procvičování probraného učiva
- ověření si své úrovně pochopení učiva
- rozvoj schopnosti samostatně pracovat
- doplnit si zameškané učivo
- doučování a přípravu na vyučování
- komunikaci s výchovným poradcem nebo metodikem prevence v pravidelných konzultačních hodinách
- pokud je to nutné, třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími žáka vypracuje PLPP a s jeho obsahem seznámí zákonného zástupce

➤ **Ve vyučovací hodině:**

- učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení

- dává žákovi jasné a stručné pokyny
- ověřuje si, zda žák pochopil zadání, informaci, pokyn
- případně pomůže žákovi se začátkem práce a ujistí ho průběžně o správném postupu
- předem stanoví rozsah práce nutný k ohodnocení
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání)
- snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady

➤ **Ověřování znalostí a pochopení učiva může probíhat:**

- ústní formou – frontálním opakováním, ústním zkoušením, formou referátu... (na základě domluvy s vyučujícím)
- písemným prověřováním znalostí – kontrolou sešitů, pracovních sešitů a pracovních listů (na základě domluvy s vyučujícím)

➤ **Při ověřování učiva:**

- učitel stanoví přesné a přiměřené požadavky
- stanoví přesný objem učiva, který bude hodnocen
- bude probíhat důsledná kontrola zadaných domácích úkolů
- je-li vypracovaný PLPP a cíle PLPP nejsou naplněny, třídní učitel informuje zákonné zástupce a zve je do školy k jednání. Třídní učitel zákonnému zástupci navrhuje vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány u výchovného poradce jako příloha PLPP žáka.
- je-li je žák vzděláván podle IVP a neprospívá nebo u něj dochází ke zhoršení, třídní učitel informuje zákonné zástupce a zve je do školy k jednání za účasti výchovného poradce. V případě nutnosti je situace konzultována se školským

poradenským zařízením. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány u výchovného poradce jako příloha IVP žáka.

PŘÍLOHA D: Předcházení vzniku problémového chování a krizových situací u žáků s PAS

Legislativní ukotvení v zákonných normách

- Úmluva o právech dítěte, sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, sdělení č. 10/2010 Sb.
- Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Metodické pokyny

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Dokument MŠMT čj. 21291/ 2010 – 28)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení mezi žáky škol a školských zařízení (2016)

Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2019-2027

Strategie zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí a její akční plány v oblasti omezení zdravotně rizikového chování

Desatero pro školy

aneb

„Do školy poprvé přichází žák s PAS“

- **Informace** – seznámení učitelů, dalších pedagogických pracovníků školy s problematikou poruch autistického spektra v celé její šíři.
- **Rodina** – před zahájením vzdělávání žáka s PAS navázat úzkou spoluprací s rodinou a nastavit spolupráci a průběh péče o žáka s PAS.
- **Prostředí školy** – po dohodě s rodiči seznámíme spolužáky a další pracovníky školy se specifiky žáka. Podáváme srozumitelné a konkrétní informace k danému žákovi s PAS. Pokud je to vhodné a možné zařazujeme program práce s třídou.
- **Doporučení ŠPZ** – naplňujeme doporučení uvedené v Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Úzce spolupracujeme s ŠPZ a vyhodnocujeme poskytovaná podpůrná opatření.
- **Koordinátoři PAS** – v jednotlivých případech spolupracujeme, pokud je to třeba s koordinátory péče o žáky s PAS. Využíváme webových stránek MŠMT či Národního ústavu pro vzdělávání.
- **Koordinátor pro Královéhradecký kraj – Mgr. Eva Jarková, SPC, Hradecká 1231, Hradec Králové III 500 03, tel. č. 495 514 681, 606 762 981**
e - mail: specialnicentrum@seznam.cz
- **Respekt k individualitě** – úkolem školy je respektovat specifika každého žáka a zajistit průběh vzdělávání v souladu se vzdělávacími potřebami žáka, současně vytvářet stabilní, vstřícné prostředí, ve kterém se všichni žáci budou cítit bezpečně.
- **Komunikace** – podporovat rozvoj verbální i neverbální komunikace.

- **Předvídatelnost** – pro žáky s PAS je důležitá konkrétnost, přesná sdělení a je nezbytné spojovat informace s vizualizací.
- **Motivace** – žák s PAS musí rozumět smyslu vykonávané činnosti. Je nutné stanovit individuální motivaci konkrétního žáka a následně ji ve spojení s realizovanými činnostmi pozitivně posilovat, propojovat i se systémem odměn.
- **Tolerantní a empatický přístup** – PAS může způsobit nestandardní projevy chování, které je třeba brát na vědomí a přehnaně na ně neupozorňovat. Znevýhodnění však není důvodem k bezbřehé akceptaci všech projevů chování žáka. Je nutné definovat projevy chování, které se budou v rámci školy tolerovat, vzhledem k tomu, že vyplývají z podstaty PAS. Důležité je předcházet vzniku nežádoucího chování a nastavení intervenčního postupu pro případy, kdy takové chování nastane.

Desatero komunikace se žákem s PAS ve škole

- **Zohlednit zkušenosti zákonného zástupce a nejbližšího okolí žáka s PAS**
- **Respektovat specifika v navazování a udržení očního kontaktu**

- **Dodržovat osobní zónu jedince**
- **Vzít v úvahu případné zvláštnosti v řeči**
- **Neodsuzovat způsob komunikace upřednostňovaný žákem a nestandardní projevy chování**

Je nutné nastavit žákovi s PAS jasné hranice a vysvětlit, proč a v jakých situacích je určité chování akceptováno, či nikoliv.

- **Mluvit přiměřeně hlasitě, konkrétně, jednoznačně, stručně a zachovávat klidný tón**
- **Podle potřeby usměrňovat průběh konverzace**

Žáka s PAS seznámit s průběhem konverzace, vysvětlit mu, co je hlavním tématem a pokud je to potřeba, tak vymezit čas pro jeho sdělení.

- **Zeptat se, pokud nerozumíte obsahu sděleného**
- **V případě potíží s porozuměním použít vizuální podporu – obrázky, grafy, piktogramy, sociální příběh, časový plán.**
- **Shrnutí a adresnost sdělovaného obsahu, zdůraznění důležitých bodů**

Sdělení je nutné směřovat konkrétně k jejich osobě a ověřit si, zda žák správně rozuměl sdělení.

ŘEŠENÍ PŘÍPADNÝCH KRIZOVÝCH SITUACÍ U ŽÁKŮ S PAS

V prostředí školy se snažíme předcházet vzniku problémového chování a krizových situací u žáků s PAS. Vhodné postupy práce s žákem v rámci vzdělávání i mimoškolních aktivit jsou popsány v individuálním vzdělávacím plánu. Informace o vhodných postupech

práce s PAS vyplývají z doporučení ŠPZ a jsou podrobně rozepsány v „Podpůrných opatřeních „.

Na řešení krizových situací se podílí především třídní učitel ve spolupráci s pedagogickým asistentem, metodikem prevence, výchovným poradcem, pracovníky ŠPZ, psychiatrem a koordinátorem PAS pro Královéhradecký kraj.

Vždy je potřeba vycházet z aktuální situace a vyhodnotit její závažnost a následně postupovat v zájmu ochrany žáka, jeho spolužáků a pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.

Po proběhlé krizové situaci u žáka s PAS je vhodné vysvětlení spolužákům, co bylo příčinou reakce, jak těmto reakcím lze předcházet a jak se můžeme v podobných situacích zachovat.

1. Příklad agresivního chování žáka s PAS

(brachiální agrese, kousání, kopání, házení, předmětů, hraček a ničení vybavení třídy)

- snažíme se zajistit bezpečí ostatních žáků (zajistíme odchod žáka s PAS x ostatních žáků ze třídy), na žáka v akutním afektivním stavu hovoříme klidným hlasem (v případě, že žák reaguje negativně, nekomunikujeme s ním), popisujeme situaci, snažíme se ho uklidnit, odstraníme z žákova dosahu nebezpečné předměty (nůžky, židle, ...)
- žáka s PAS x ostatní žáky odvedeme do klidného a bezpečného prostředí herny, tělocvičny, družiny nebo školního klubu
- přivoláme pomoc alespoň dalšího dospělého, prostřednictvím zvonku, mobilního telefonu, s pomocí žáků, popř. dalších dospělých osob
- stále se snažíme žáka verbálně uklidnit, pomalu se k němu přibližujeme, ale pouze do bezpečné vzdálenosti. Je také vhodné držet mezi žákem a námi ochrannou bariéru (např. školní lavice).
- pokud žák na uklidňování reaguje, můžeme se k němu dál přibližovat, přičemž stále hovoříme klidným hlasem a uklidňujeme ho (vždy bereme v úvahu fyzickou sílu žáka, která se v afektu násobí)

- snažíme se, aby se žák posadil, a pokračujeme v jeho zklidňování
- pokud afekt stále trvá, udržujeme bezpečný odstup, hlídáme, aby si žák neublížil, zajišťujeme prostor, verbálně ho uklidňujeme a čekáme na pomoc dalšího dospělého
- pokud se zklidnění žáka nedaří, kontaktujeme zákonného zástupce žáka, v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči jiným osobám i Policii ČR (ve zvlášť závažných případech)

Případ autoagresivního chování žáka s PAS

(kousání se, bouchání se do hlavy, bití hlavou o stěnu/ o zem, vytrhávání si vlasů)

- snažíme se zajistit bezpečí ostatním žákům (zajistíme odchod žáků ze třídy). Na žáka v afektivním stavu hovoříme klidným hlasem a snažíme se ho uklidnit
- přivoláme pomoc alespoň jednoho dalšího dospělého pomocí zvonku, mobilního telefonu, s pomocí žáků, případně dalších dospělých osob
- snažíme se žáka verbálně uklidnit, pomalu se přibližujeme k žákovi (do bezpečné vzdálenosti), snažíme se autoagresivní chování zastavit (v úvahu bereme fyzickou sílu žáka, která se v tomto stavu násobí), např. vzít žáka za ruce, navázat oční kontakt, nabídnout alternativu (změnu situace)
- v případě velké fyzické síly čekáme na pomoc dalšího dospělého
- pokud se zklidnění žáka nedaří, kontaktujeme zákonného zástupce žáka, v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči jiným osobám Policii ČR (ve zvlášť závažných případech)

Rizikové situace mimo budovu

(vycházka, školní akce, divadlo, kino, výlet, ...)

- povinností pedagogického pracovníka je chránit bezpečí a zdraví žáka i mimo budovu školy, kdy provádění této zásady má svůj odraz ve školském zákoně a dalších prováděcích předpisech. Jedná se např. O pravidla, která se týkají pedagogického

dohledu nad žáky v případě výuky mimo místo, kde se obvykle uskutečňuje vzdělávání (např. § 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb.)

- pedagogický pracovník by měl na mimoškolních akcích zohlednit specifika projevů žáka s PAS

- žák i jeho zákonní zástupci by měli být včas informováni o místě konání a průběhu celé akce

- je nutné přihlížet ke specifickým projevům žáka s PAS v chování, k aktuálnímu stavu žáka a charakteru akce

- po dobu mimoškolní akce se pedagogický pracovník věnuje zejména zabezpečení bezpečí žáka s PAS i ostatních žáků, snaží se předcházet krizovým situacím
- pokud dojde ke krizové situaci, je nutné zajistit bezpečí ostatním žákům, žáka s PAS se snažíme verbálně uklidňovat, zastavit ho, přimět ho, aby se posadil, fyzicky blokuje cestu k silnici a dalším nebezpečným místům (vodní plocha, koleje)
- je nutné zabezpečit, aby se do řešení situace nezapojovali kolemjdoucí a ostatní neznámé / nepoučené osoby, využíváme pouze pomoci poučených přítomných pedagogických, popř. nepedagogických pracovníků školy
- čekáme, až afekt u žáka s PAS zeslábně, informujeme o situaci školu, zákonné zástupce žáka, dohodneme se na dalších krocích
- pokud se zklidnění žáka nedaří, kontaktujeme v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči jiným osobám Policii ČR (ve zvlášť závažných případech)

PŘÍLOHA E: Školní plán „Zdravá škola“

1. Úvod

Zdraví není jen součinnost jednotlivých orgánů v lidském těle, ale v současné době je hlavně o vzájemném lidském soužití, komunikaci a prostředí, ve kterém žijeme a vyvíjíme se.

Velkou část svého života tráví děti ve školních zařízeních. Od útlého věku navštěvují školy mateřské, základní, střední a úspěšnější z nich i školy vysoké. Jsou součástí živého organismu, který se podílí na formování jejich osobnosti.

Škola by pro naše děti měla být zdravým organismem, který se podílí nejenom na jejich vzdělávání, ale hlavně na jejich osobnostním růstu. Škola je prostředí nabízející dětem širokou paletu konkrétních situací a příkladů vytváření socializačních vazeb, komunikačních dovedností a učí žáky chování v souladu se stávajícími společenskými pravidly. Dodržovány by měly být zásady individuálního přístupu, přiměřenosti, spolupráce, motivujícího hodnocení a v neposlední řadě i sebehodnocení. V rámci výuky by žáci měli být směřováni k převzetí odpovědnosti za svou budoucnost, tedy i za své zdraví, které je nenahraditelné.

Přestože jsme se oficiálně do programu Škola podporující zdraví nezapojili, snažíme se o naplňování daných cílů v rámci naší školy.

Již několik let se snažíme vytvářet zdravé prostředí ve škole, respektujeme a podporujeme zdraví žáků i dospělých po stránce tělesné, duševní i sociální. Opíráme se o veškeré činnosti, které již byly na naší škole úspěšně realizovány, dále se rozvíjejí a propojují se se všemi oblastmi vzdělávání. K zásadám naší školy patří pohoda prostředí, v němž se žáci učí, zdravé učení, které je smysluplné, motivující a přiměřené a také otevřené partnerství, jehož samozřejmostí je otevřenost školy široké veřejnosti a spolupráci s jinými institucemi. Tímto programem směřujeme ke zkvalitňování služeb směrem k žákům, jejich rodičům a veřejnosti.

Pro správné školní soužití je nutný soulad věcného, sociálního a fyzického prostředí a v neposlední řadě i prostředí organizačního. Je tedy na pracovnících školy a samotných žáků, jak se postaví k formování zdravého prostředí ve škole a předávání znalostí a zkušeností svým svěřencům.

2. Charakteristika naší školy:

- **ŠKOLA OTEVŘENÁ SPOLEČNOSTI**
- **INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP**
- **SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE**
- **BEZPEČNÉ A KLIDNÉ PROSTŘEDÍ ŠKOLY**

• KVALITNÍ PEDAGOGICKÝ TÝM

Naše škola je plně organizovaná, má první i druhý stupeň, početně slabší ročníky mohou být spojeny do jedné třídy. Ve třídách je snížený počet žáků. Věnujeme se žákům a žákyním se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří nezažívají úspěch v běžné škole. Do tříd jsou zařazováni na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. Ve speciální třídě se vzdělávají žáci se závažnějším postižením.

Třídy ZŠ (bývalé praktické školy) jsou určeny žákům s lehkým mentálním postižením, třídy ZŠ speciální žákům se středním až těžkým mentálním postižením. Učivo je přizpůsobeno možnostem žáků, hodně času se věnuje opakování a upevňování poznatků. Samozřejmostí je individuální přístup k žákům a užívání speciálních pedagogických metod. Po úspěšném skončení 9. ročníku získávají žáci ZŠ základní vzdělání a pokračují na vybraném odborném učilišti. ZŠ speciální má vzdělávací program na 10 let a žáci získávají základy vzdělání. Velkou pozornost věnujeme na naší škole tradičně výchově. Veškeré naše výchovné úsilí směřuje k tomu, aby z našich žáků vyrostli slušní a pracovití lidé, kteří jsou schopni se o sebe postarat.

3. Cílem školního plánu Zdravá škola je:

- vytvářet podmínky pro efektivní vzdělávání žáků, pro jejich osobnostní rozvoj, aby se naučili
- schopnostem a dovednostem, které mohou uplatnit v životě
- pomocí prevence snižovat rizika patologických jevů
- vychovávat ke vzájemné pomoci
- rozvíjet profesní a osobní kompetence svých učitelů
- respektovat přání a potřeby žáků a pedagogů
- spolupracovat nejenom s rodiči
- věnovat pozornost zdravým stravovacím návykům a volnočasovým aktivitám žáků

4. Zásady podpory zdraví ve škole jsou postaveny na třech pilířích:

- **Pohoda prostředí**
 - pohoda věcného prostředí
 - pohoda sociálního prostředí
 - pohoda organizačního prostředí

- **Zdravé učení**
 - smysluplnost výuky
 - možnost výběru a přiměřenosti výuky
 - možnost a spolupráce ve výuce
 - motivující prostředí žáka

- **Otevřené partnerství**
 - škola jako demokratické společenství
 - škola jako vzdělávací středisko obce

(Program Škola podporující zdraví, Marie Nejedlá a kolektiv)

5. Realizace podpory zdraví ve škole

„Zdraví je stav fyzické, psychické a sociální pohody, není to jen nepřítomnost nemoci nebo vady, neduživosti“(WHO 1946)“.

A. Pohoda vnitřního (fyzického) prostředí zahrnuje vnitřní i venkovní prostory školy.

Naše škola je umístěna v blízkosti parku, v klidné ulici, ale nedaleko od centra. V areálu školy je školní dvůr, travnaté hřiště a okrasná zahrádka. V budově jsou vedle běžných učeben také 4 odborné – počítačová učebna, cvičná kuchyňka, hudebna a dílna. Všechny třídy jsou uzpůsobeny potřebám jednotlivých žáků a dle potřeby jsou vybaveny relaxačním místem a pomůckami. Dále zde jsou samostatné místnosti pro školní družinu a školní klub. Nově jsou zde zřízeny herny s relaxačními prvky. Při větších akcích se žáci scházejí ve společenské místnosti. Škola nemá tělocvičnu a musí si ji pronajímat. Ve škole je rovněž nově zmodernizovaná jídelna, kde se mohou žáci chutně a zdravě naobědvat.

Všechny třídy školy, školní družina i školní klub jsou vybaveny novým školním nábytkem, který odpovídá daným normám. Tvarem a velikostí odpovídají výšce a celkovým potřebám žáků. Všude je pestrá a aktuální výzdoba.

Přístupnost jednotlivých prostor školy podléhá předem domluveným pravidlům a prostory jsou využívány i pro relaxaci, pohyb a společenské hry.

Pro pohybové využití je využíván školní dvůr, kde je vybudované hřiště na volejbal, součástí je také basketbalový koš. Vedle něj je travnatá plocha sloužící nejenom k hraní fotbalu. Venkovní plocha je také vybavena několika lavičkami a stolem na stolní tenis. Veškeré toto zařízení je používáno nejenom při hodinách tělesné výchovy, ale i o velkých přestávkách. V odpoledních hodinách tyto prostory využívá školní klub, školní družina a zájmové útvary naší školy.

B. Pohoda sociálního prostředí

Tato zásada závisí na komunikaci a kooperaci mezi jednotlivci a skupinami. Svým chováním a vztahy se na něm podílejí učitelé, žáci, rodiče i vedení školy.

Všichni žáci i pracovníci školy se podílejí na vytváření bezpečného prostředí.

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své chování za péči o prostředí své školy, a to společným sestavováním a přijímáním pravidel. V každé třídě jsou vytvořena třídní pravidla a jejich dodržování je pravidelně hodnoceno. Třídní učitelé hojně využívají komunitní kruh, ať již na začátku dne nebo týdne.

Škola má vytvořený Školní program prevence sociálně patologických jevů, Školní program proti šikanování, Krizový plán školy a Krizový plán PAS.

Žáci i zaměstnanci školy jsou pravidelně seznamováni s bezpečnostními pravidly souvisejícími s jejich bezpečím a ochranou zdraví. Všichni rozumí tomu, jak se chovat ve třídách, chodbách, školní jídelně a během školních akcí. V pravidelných intervalech jsou seznamováni s postupy při mimořádných situacích a zaměstnanci školy se zúčastnili školení „Aktivní útočník ve škole“.

Zaměstnanci školy vědí, kde jsou v prostorách školy dostupné prostředky první pomoci, a jsou schopni je využít díky znalostem získaných při pravidelném školení „První pomoci.“ Jsou seznámeni s Krizovým plánem školy.

Škola podporuje zdravé stravování a aktivní pohyb.

Jsme zapojeni do projektu Ovoce do škol, kde každý žák jednou týdně obdrží zdravý balíček s ovocem, zeleninou nebo mléčným výrobkem. Dále žákům přibližujeme zdravé stravování formou seminářů Zdravé 5, kde se žáci seznamují se zdravým jídelníčkem a podílejí se i na výrobě zdravých a chutných pokrmů.

Nejenom žáci jsou školeni v oblasti zdravé výživy a pohybu, ale i učitelé a ostatní zaměstnanci školy, kteří se zúčastňují seminářů a školení na tato témata.

Všichni žáci i zaměstnanci se mohou v klidu naobědvat v nově zmodernizované jídelně. Žáci se stravují obědy připravenými podle závazných norem z MŠ Palackého. Pracovníci si obědy jednou týdně vybírají a objednávají z jídelníčku a obědy jsou dováženy z vývařovny v Hlušicích. Zaměstnanci mají na výběr ze 2 jídel a žáci pouze z jednoho jídla.

Dodržování pitného režimu podporuje i škola. V jídelně školy je vždy k dispozici čaj nebo ovocný nápoj, ale žáci více využívají své donesené nápoje. Pitná voda je zdarma a k dispozici ve všech třídách.

U žáků podporujeme pohyb, a to nejenom v hodinách tělesné výchovy. V rámci zájmového útvaru Sportovní hry se žáci věnují fotbalu, stolnímu tenisu a vybíjené. Vkládání volného času pedagogů a věnování se našim žákům přináší pravidelně úspěchy na sportovních kláních. Žáci se pravidelně umísťují na předních místech sportovních soutěžích ve fotbale a vybíjené.

Pohybu se žáci mohou věnovat i o přestávkách, a to zejména o velké přestávce, kdy mohou hrát stolní tenis a při pěkném počasí na školním hřišti fotbal, košíkovou, přehazovanou nebo vybíjenou.

Pravidelně na škole zařazujeme projektovou výuku, kde např. pořádáme Týden v pohybu. Jedná se o více jak týdenní projekt, kde žáci využívají venkovní učebnu a do hodin je vkládáno více pohybových aktivit. Učitelé využívají nové metody výuky, které podporují zejména pohyb a zdravý životní styl.

Součástí jednotlivých hodin jsou i relaxační a pohybové chvilky, a to především na 1. stupni a ve speciálních třídách.

Domácí příprava žáků probíhá převážně ve školní družině a školním klubu, neboť naši žáci pocházejí z méně podnětného prostředí a rodiče často přípravu nezvládají. Žáci dostávají minimum domácích úkolů. Důraz je kladen především na čtenářskou a matematickou gramotnost. Na domácí přípravě se podílí i nízkoprahové centrum pro děti a mládež DoPatra, se kterým škola úzce spolupracuje.

Spolupráce se zákonnými zástupci

V pravidelných intervalech probíhají třídní schůzky. Dále mají rodiče k dispozici nejenom konzultační hodiny. S rodiči je komunikováno prostřednictvím žákovské knížky, MS Teams a různých pozvánek. Všechny informace o dění ve škole jsou uveřejněny na webových stránkách školy. Rodiče žáků jsou zváni na pravidelná vystoupení svých dětí a na rukodělné dílničky při příležitosti vánočních a velikonočních svátků. Dále pro ně byly uspořádány besedy na téma kyberšikana a šikana.

C. Zdravé učení

Učivo je přizpůsobeno možnostem žáků, hodně času se věnuje opakování a upevňování poznatků. Samozřejmostí je individuální a respektující přístup k žákům a přiměřenosti výuky i užívání speciálních pedagogických metod. Velkou pozornost věnujeme na naší škole tradičně výchově s motivujícím prostředím žáka. Veškeré naše výchovné úsilí směřuje k tomu, aby z našich žáků vyrostli slušní a pracovití lidé, kteří jsou schopni se o sebe postarat.

D. Otevřené partnerství

Škola vytváří podmínky pro otevřenou komunikaci mezi školou a rodiči, pro nekonfliktní a neagresivní řešení případných problémů. Rodiče žáků jsou vnímáni jako partneři.

Vedení školy vytváří kooperativní, participativní řídicí styl. Učitele sjednocuje a vede je k vytváření a realizaci společné vize školy, vytváří podmínky pro jejich práci.

Již ze vzdělávacího programu školy Škola otevřená společnosti vyplývá, že jsme institucí, která úzce a otevřeně spolupracuje s institucemi a organizacemi region Novobydžovsko.

Jedním z nejdůležitějších partnerů školy jsou především školy mateřské, ale v pozadí nezůstávají ani školy základní, především jejich první stupně.

Pravidelně pro ně připravujeme Strašidelné sklepení, Čarodějnický den, Den dětí a výstavy, na kterých prezentujeme zručnost našich žáků.

Další institucí je Domov seniorů v Humburkách a Ústav sociální péče ve Skřivanech a Chotělicích, kde naši žáci pravidelně prezentují své hudební, taneční a dramatické nadání.

Dále spolupracujeme s Městskou knihovnou Nový Bydžov a novobydžovským muzeem a místními průmyslovými podniky.

Školní plán Zdravá škola je naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které probíhají na škole a jsou i součástí ŠVP. Mezi tyto projekty patří Zdravá 5, Veselé zoubky, Zooterapie a Canisterapie, Normální je nekouřit, Den Země, Týden v pohybu a Unplugget.

Východiska pro vypracování Školního programu prevence sociálně patologických jevů (dále jen ŠPP)

Pro vypracování ŠPP byly využity následující zdroje:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče.
- Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních
- Zákon č. 242/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 268/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č. j. 21291/2010-28 + přílohy
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování MSMT č. j. 780/2024-1
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. 21149/2016.)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č. j. MSMT- 32550/2017-1)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č. j. 14 423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVÝP) v rámci řešení rizikového chování žáků č. j. MŠMT – 43301/2013
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování MŠMT č. j. 780/2024-1
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č. j. 37 014/2005-25)
- Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu
- Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017

- Metodické doporučení pro školy a školská zařízení spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži č. j. MŠMT 6167/2025-1
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách (č. j. MSMT-21149/2016)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10194/2002-14
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023-2025
- Strategie prevence kriminality na léta 2022 – 2027
- Krajská strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Koncepce primární prevence rizikového chování dětí, žáků a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2025 – 2028
- Metodika pro vzdělávání distančním způsobem
- Metodický pokyn hlavní hygieničky ČR č. j. MZDR 38651/2020-1/OES
- Úmluva o právech dítěte, sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, sdělení č. 10/2010 Sb.
- Školní vzdělávací program Základní školy, Nový Bydžov, F. Palackého 1240, Školní vzdělávací program:
 - „Škola otevřená společnosti“ – 1. a 2. stupeň ZŠ
 - „Každý máme šanci“ ZŠ speciální